

Úvodná verejná konzultácia k budúcej SPP – Dotazníkový prieskum

Na začiatku prípravy Strategického plánu SPP začiatkom roku 2019 sa realizoval dotazníkový prieskum, ktorého cieľom bolo identifikovať potreby a preferencie verejnosti o nastavení SPP prostredníctvom skupín otázok rozdelených do piatich celkov:

1. Všeobecné informácie o respondentoch
2. Slovenské poľnohospodárstvo, vidiecke oblasti a spoločnosť
3. Nová Spoločná poľnohospodárska politika na Slovensku
4. Priority I. Piliera SPP – Priame platby
5. Priority II. Piliera SPP – Rozvoj vidieka

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 685 respondentov, z toho 290 zastupovalo svoju organizáciu (firmu, farmu, inštitúciu, univerzitu,...) a 395 vyplnilo dotazník ako súkromná osoba. Na dotazníkovom prieskume sa zúčastnili poľnohospodári (56 percent respondentov) aj nepoľnohospodári (44 percent respondentov). 71 percent všetkých poľnohospodárov tvorili zástupcovia rodinných fariem, kým zástupcovia transformovaných družstiev tvorili 24 percent všetkých respondentov. Približne polovicu (53 percent) nepoľnohospodárskych respondentov tvoril súkromní občania. Druhá polovica nepoľnohospodárskych respondentov bola rovnomerne rozdelená medzi súkromné podniky, odborné poradenstvo, združenia, mimovládne organizácie alebo akademickú sféru. Dotazníkový prieskum oslovil veľkých, stredných aj malých zamestnávateľov, ale aj respondentov, ktorí nezamestnávajú nikoho, resp. len seba. Výsledky prieskumu poskytli informáciu pre ďalšiu tvorbu Strategického plánu, hlavne jeho časti Intervenčná stratégia.

Pracovná skupina pre vypracovanie Strategického plánu SPP

Už na začiatku roku 2019 bola založená Pracovná skupina pre vypracovanie Strategického plánu SPP (SP) ako široká partnerská skupina, kde sú zastúpené komory, zväzy a združenia v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva, neziskové organizácie, ekologické organizácie, vedecký a univerzitný sektor, ZMOS a ďalšie. Táto pracovná skupina diskutovala a pripomienkovala všetky dôležité časti pripravovaného SP. Pracovná skupina (PS) diskutovala a pripomienkovala samostatne Všeobecnú analýzu sektora, Analýzu podľa kontextových ukazovateľov, SWOT analýzu, Identifikáciu potrieb a Intervenčnú stratégiu, v druhej etape aj ďalšie časti SP. Všetky pripomienky členov PS ku každej časti SP boli spracované a ich akceptovanie alebo neakceptovanie prehľadne zaznamenané.

Členmi PS sú tieto organizácie: Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Združenie miest a obcí SR, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Potravinárska komora Slovenska, Agrárna komora Slovenska, Zväz poľnohospodárskych družstiev a obchodných spoločností, Združenie vlastníkov pôdy a agropodnikateľov Slovenska, Združenie mladých farmárov Slovenska, Iniciatíva pre rozvoj slovenského vidieka, Rada združení vlastníkov neštátnych lesov Slovenska, Slovenská lesnícka komora, Slovenský zväz agropodnikateľov a rodinných fariem, Vidiecky parlament na Slovensku, Agroekofórum, Greenpeace, SOS/BirdLife Slovensko, Ekotrend,

Slovenská poľnohospodárska univerzita, Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Národné lesnícke centrum, Agentúra pre rozvoj vidieka, Pôdohospodárska platobná agentúra, Štátna ochrana prírody SR, Rómske advokačné a výskumné stredisko, Iniciatíva poľnohospodárov, Vidiecka platforma, Zväz chovateľov oviec a kôz na Slovensku, Národná sieť MAS SR, Slovenský zväz včelárov, Výbor NR SR pre poľnohospodárstvo a životné prostredie.

PS sa oficiálne stretla osemkrát, popri tom sa uskutočnilo množstvo ďalších čiastkových tematických stretnutí, hlavne pri vypracovaní a aktualizáciách návrhu Intervenčnej stratégie. Takéto odborné stretnutia sa uskutočnili napr. s organizáciami Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Zväz zeleninárov a zemiakarov Slovenska, Ovocinárska únia Slovenskej republiky, Zväz vinohradníkov a vinárov Slovenska, Stredoeurópska vysoká škola v Skalici, Agrárna komora Slovenska, ASYF Združenie mladých farmárov na Slovensku, Agro-ekofórum, Greenpeace, Slovenská poľnohospodárska univerzita, Zväz pestovateľov cukrovej repy, Slovenský cukrovarnícky spolok, Ministerstvo životného prostredia SR, Agro-ekofórum, Greenpeace, SOS/BirdLife Slovensko.

Návrh aktualizovanej Intervenčnej stratégie bol predstavený veľkej Pracovnej skupine na stretnutí 7.4.2021. Na tomto stretnutí boli členom pracovnej skupiny predstavené navrhované intervencie. Členovia veľkej pracovnej skupiny zasielali svoje pripomienky do 25.4.2021, prebehlo ich vyhodnocovanie a zapracovanie. Celkovo členovia pracovnej skupiny zaslali spolu 184 komplexných pripomienok od 20 subjektov. Zásadnou otázkou pre dopracovanie Intervenčnej stratégie bolo doriešenie miery spolufinancovania Strategického plánu SPP zo štátneho rozpočtu. Za týmto účelom bol pripravený materiál na rokovanie vlády SR, ktorý bol schválený vo vláde SR 21.7.2021. Vzhľadom na toto rozhodnutie bola opätovne aktualizovaná Intervenčná stratégia. V druhej polovici augusta sa pristúpilo k návrhu zmeny v oblasti ekoschém v I. pilieri SPP a bol rozpracovaný tzv. celofarmový prístup, čo je aj v podmienkach EÚ relatívne nová záležitosť. V tomto duchu aktualizovaný návrh Intervenčnej stratégie bol 24.8.2021 zaslaný na pripomienkovanie veľkej Pracovnej skupine pre vypracovanie SP SPP. Pripomienky pracovnej skupiny boli v maximálnej možnej miere zapracované a finálne znenie Intervenčnej stratégie zaslané pracovnej skupine spolu s vyhodnotením pripomienok. Na stretnutí boli veľkej pracovnej skupine predstavené všetky ostatné časti Strategického plánu. Na stretnutí 15.12.2021 bola zúčastneným členom predstavená finálna verzia návrhu strategického plánu, ktorá bola 1.12.2021 predložená EK na neformálnu konzultáciu.

Malé tematické pracovné skupiny

Na rozpracovaní intervencií sa podieľali malé tematické pracovné skupiny, ktoré boli vytvorené vo februári 2021. V týchto malých pracovných skupinách pracuje vyše 300 expertov, ktorí zastupujú všetkých členov veľkej pracovnej skupiny – komory, združenia, asociácie, environmentálne organizácie, výrobné zväzy, niektoré ministerstvá, vedecký a univerzitný sektor atď. (Zoznam malých pracovných skupín aj členovia každej z nich je v Prílohe). Na prvých stretnutiach boli členom predstavené návrhy príslušných intervencií, ako vzišli z Intervenčnej stratégie, na ďalších stretnutiach sa už riešili návrhy na rozpracovanie týchto intervencií. V tomto procese boli prirodzene prezentované rôzne názory expertov a vzniklo viacero otvorených otázok. 14.5.2021 sa uskutočnilo stretnutie veľkej Pracovnej skupiny pre vypracovanie Strategického plánu SPP, na ktorom boli členovia tejto veľkej pracovnej skupiny

oboznámení s činnosťou jednotlivých malých pracovných skupín aj s otvorenými otázkami pri rozpracovaní intervencií. Na základe podnetov od malých pracovných skupín boli rozpracované a po definitívnom schválení Intervenčnej stratégie dopracované jednotlivé intervencie. Činnosť malých pracovných skupín sa dopracovaním intervencií nekončí, tieto skupiny zostanú zachované a všetci experti, ktorí budú mať záujem, sa budú zúčastňovať aj v ďalšom procese, pokiaľ sa budú riešiť otázky jednotlivých intervencií v schvaľovacom procese SP SPP 2023-2027 s EK a aj v ďalšom procese samotnej implementácie Strategického plánu.

Verejné konzultácie

Okrem spolupráce v rámci veľkej pracovnej skupiny a malých pracovných skupín a ďalších tematických pracovných stretnutí sa uskutočnili aj tri verejné konzultácie s odbornou verejnosťou. Jedna verejná konzultácia sa uskutočnila v novembri 2020 a týkala sa najmä procesu tvorby Intervenčnej stratégie a konkrétne nastaveniu priamych platieb, ekoschému a stropovania. Zúčastnení si vymenili názory, mnohé sa potom odrazili v ďalšom nastavení I. piliera v rámci Intervenčnej stratégie. Druhá verejná konzultácia s odbornou verejnosťou sa uskutočnila v auguste 2021 a tu bola odbornej verejnosti predstavená aktualizovaná verzia Intervenčnej stratégie, v ktorej bolo zohľadnené vládou schválené spolufinancovanie II. piliera SPP a návrhy zmeny v oblasti ekoschému v I. pilieri SPP – tzv. celofarmový prístup. Aj vzhľadom na diskusiu v rámci tejto verejnej konzultácie a pripomienkam veľkej pracovnej skupiny bola Intervenčná stratégia sfinalizovaná a predstavená odbornej verejnosti na tretej verejnej konzultácii 4.11.2021.

Konzultácie s verejnosťou sa uskutočnia aj v rámci procesu SEA a tiež v rámci verejného medzirezortného pripomienkového konania.